

1738.

1. Ahlwardt, Petrus : De lege et consilio eorum que differentia.
2. Ahlwardt, Petrus : Variationem rerum et mundi per se esse nullam, demonstrat.
- 3rd Balthasar, Augustinus : De pecunia fidei in specie Pomerania.
4. Balthasar, Augustinus : De beneficiis ducarum agnatis usque feudi successoribus in tacta Ponervianice aliqui principatus Regiae competente.
5. Ingelbrecht, Herm. Han. : De indele simultaneae investituree Ponervianae ipsiusque discrimine a Saxonica p. I.
6. Nettelbladt, Christianus : De portione conjugum statutariorum Labecensi justa art. 12 lit. 2 f. 2. Octava.
7. Nettelbladt, Christian, vocum M. L. : Programma, quo - - - ad disputacionem invenit : De portione conjugum

17

statutaria Lubecensi ex art. 12 de success. ab Interj.
debitor, quoniam pro honoribus in utroque jure
summis honoribus . . . capessendis . . . publico . . .
examinis submittit Thaddeus Fridericus Camenz . . .
iuris, iurimurque: conjecturam omnem de fonti-
bus juris Lubecensis . . . vindicat.

8. Nettelbladt, Christianus: De virtute nobilis Mecklen- 3:
burgica praeceptu: De portione viduarum nobi-
lium in Megaloli statutaria.

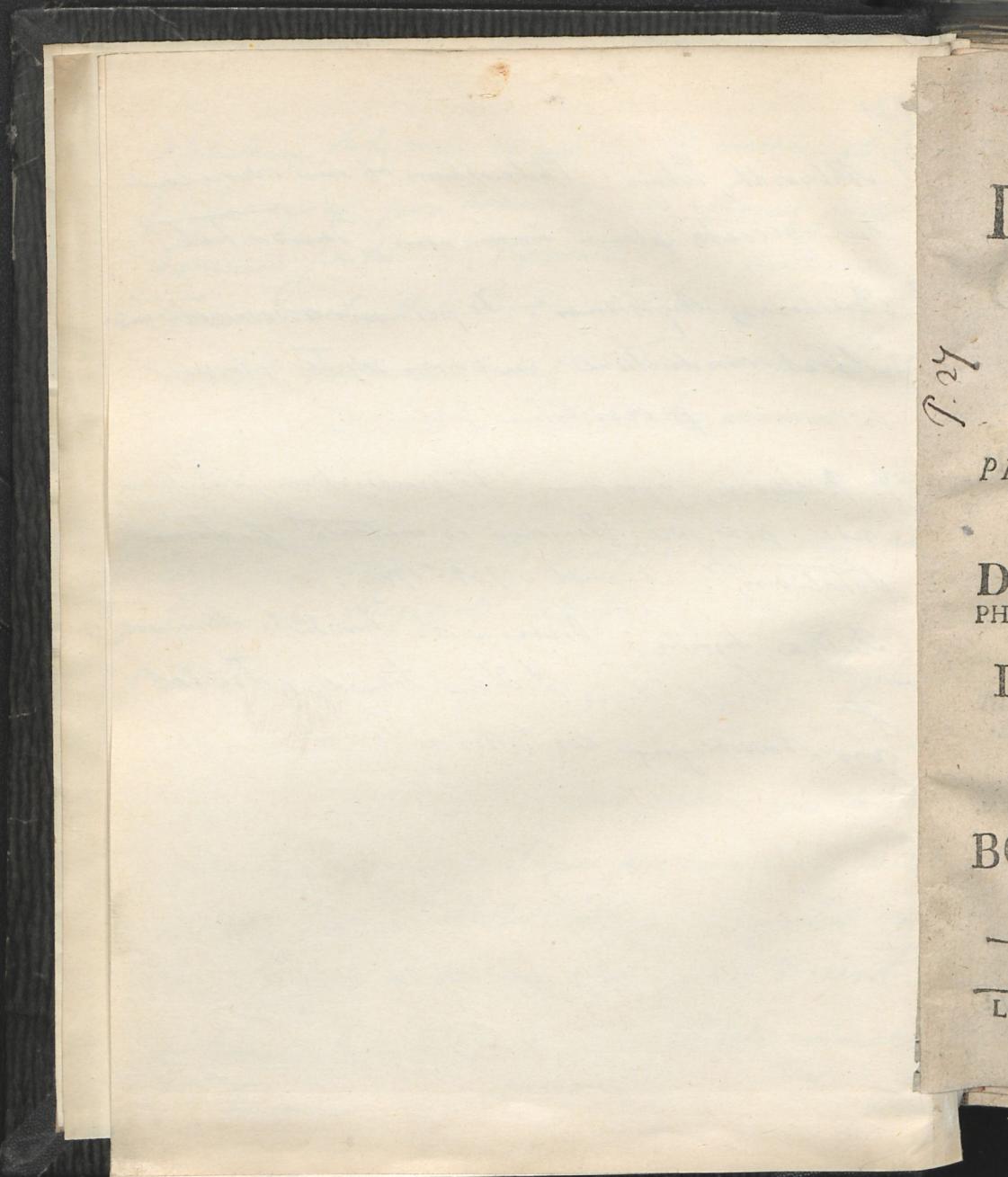
9. Nettelbladt, Christian, Ord. Tert. decanus: Programma
juri . . . ad interpretationem iuris anglici: de viduarum nobilium
Mecklenburgica iurisprudens vero portione ejus statutari,
quoniam pro summis in utroque jure honoribus . . . sub-
mittit Henricus Nettelbladt, . . . iuris iuris-
que: De uolo viduarum virginiisque dissent.

10. Peetschius, Paulus Cornelius: De immortalitate anime
humanae.

1739.

1. Ahlwardt, Petrus: Philosophum ab omni errore liberum
que peccato plane immunit, Denkschrift
2. Balthesen, Augustinus: De pecunia exsecracionis
in locat. conductione praedorum soluta, ejusque
in concurre fratribus iure
3. 4. Balthesen, Augustinus: De praerogatione iuriis Romani
nisi pro iure Romano in materia pactuum
dotalium?. Druckl. 1739 & 1742.
5. Baltzer, Augustus: Oeconomia - Industrielle Annalen
gen. der. A. Herr. L. Horn. Schweders Tractat
von Auszubildung des Fächer in Pommern. -

7476

1738, 3 b 4

DE *M*

PECVNIA FEVDALI

VVLGO:

Lehn-Stamm,

IN SPECIE POMERANICA,

PRAESIDE

AVGVSTIN. BALTHASARE,

I. V. D. ET PROFESSORE PANDECTARVM
ORDINARIO,

DIE XXII. IULII. ANNO MDCCXXXIIX.

DISSESTIT

MARTIN. GVSTAVVS FISCHER,

GRYPHIS WALDO-POMERANVS.

GRYPHIS WALDIAE,

EX OFFICINA CAROLI HOEPFNERI,

REG. ACAD. TYPOGR.

CAPVTL
DE
PECVNIA FEVDALI
IN GENERE.

Academici exercitii ergo specimen aliquod editurus, materiam de **PECVNIA FEVDALI**, & quæ singularia circa eam in **POMERANIA** occurunt, nullibi a quoquam, quod scio, propositam, breuibus explicandam sumsi; prolixiori enim nunc quidem esse, et concinniora proferre, tempore et librorum aparatu destituto, non mihi licuit. Noui feudalium rerum DD. de feudorum constitutione in compendiis et syntagmatibus suis agentes, speciatim, inter feuda improoria, pecuniarii *feudi* mentionem facere, quotque modis illud constetur, explanare, et, nescio qua animorum conspiratione, feudum istud *improprium* effingere, quasi feudum proprium et iustum

Datur feu-
dum propri-
um in re mo-
bili.

Ideoque er-
iam in pecu-
nia.

non sit, nisi rei immobilis et soli; cui tamen regulæ, ex ipsorum ingenio stabilitæ, vt adstipuler, animum inducere haetenus non potui: nullo quippe textu legis et ratione ex feudorum natura elici potest, prædia et res immobiles saltem in feudum dandas esse, non mobiles et pecuniam. Ex omnibus certe antiquitatis remotissimæ monumentis constat, res, quae utilitatem cuiquam adferre potuerint, in mercedem, alimenta, salario, vnde vocem: *Feudum*; verosimiliter derivat III. a LVDEWIG. in *Jure Clientel.* C. II. §. 2. 3. ibique L. g. et sic in feudum recte traditas esse. Ex quo generali principio iuste olim, (de honestate non dispuo,) Comites HENNEBERG. ab Episcopo Heribopolit. de redditibus e lupanaris inuestituram acceperunt, neque dubium fuit, apprime id cum iure feudali congruere. vid. RITTERSHVS. in *Partit. Feud.* p. 96. it. LVDEWIG. c. l. §. 6. L. c. Sed vti dixi, placuit Interpretibus istiusmodi feuda pecuniaria in propriis annumerare, quo torrente saepe nos abripi oportet. vid. LYNCER in *Diss. De Feudo Pecun.* de eius constituendi forma et modis late differentem, cui addas velim ad easum primum in §. 24. dilucidandum, exemplum e LVNIGII Tom. III.

A qua differt Jur. Feud. p. 670. peritum. Ii ipsi tamen pecuniam feudalem, ab illo scil. feudo pecuniario diuersam, raro aut leviter saltem attingunt, immo, vt plurimum non accurate istam ab hoc distinguunt, sed utramque vocem promiscue, quemadmodum in vernacula, *Lehn-Stamm und Lehn-Geld*, usurpat, STRYCK in *Ex. J. F. c. 4. qv. 26. 27.* PRUCKMANN loc. cit. apud LYNCER. §. 26. BÖHMERVS T. I. P. II. R. 62. 64. CARPZ. P. 3. C. 30. D. I. et Commentator eius ROS-
BACH.

BACH. &c. Quo itaque lectoribus, quae mea sit
mens, mox ab initio indicem, definitionem pecuniae
feudalis subiiciam, quae mibi est: Certa pecuniae
quantitas, ex feudo, seu respectu ad illud habitu, soluta
vel soluenda, quae Lege aut pacto ita naturam feudalem
induit, ut, primo eam acquirente vel possidente sine ma-
sculis defuncto, in feudum, aut ad solos feudales succe-
sores recidat, & sic, qua successionem, feudali iure aesti-
metur.

§. II.

Ex quo luculenter apparet differentia 1) a FEV-
DO PECVNIA RIO, quod a Domino quodam, sub fide, per
inuestituram concessum est. BÖHM. c. I. HORN Cl. 15. R.
23. Dico: a Domino quodam: vnde facile est ad intel-
ligendum, me secundum ea, quae in praec. §. propo-
nuntur, dissentire a LYNNCKERI in cit. Diff. §. 15. et
STRV VII in Synt. J. F. c. 4. aph. 3. n. 3. sententia, qua
ad constitutionem illius Dominum, qui superioritate
territoriali gaudet, et improprietatem solus admire
potest, implorandum esse adstruitur: cum, vt alia feu-
da a quolibet rerum suarum arbitro conceduntur, ita
hic quoque quemuis admittendum censem, qui sub
fide Vasallo summam aliquam elargiri vult. Praeter
haec, in feudo isto pecuniario constitendo obiter
noto, non necesse esse, secundum STRYCK. c. I. qv. 25.
vt nova feudalis qualitas ei adiiciatur et imprimatur;
sufficit, aliquem de pecunia inuestiri, quo aetü qualitas
haec noua pecuniae statim adquiritur, vt alia adjecti-
one, immutatione et infusione quasi non sit opus.

Differit (1) a
feudo pecuni-
ario.

Differt porro 2) a PECVNIA FIDEI COMMISSA-
RIA; licet enim in hac, æque ac in pecunia feudali, commissaria

(2) a fidei
modo pecunia.

modo feudis proprio succedatur, non districte tamen ista ex feudo debetur, aut illud respicit; sicuti ratione constitutionis quoque ab ea diuertit, ab uno quippe, e. g. testatore, fideicommissum efformari a condicione potest; neque ab hoc perpetuo argumentum ad pecuniā feudalem ducere licet; nec denique successio in illam adeo arctis limitibus, quemadmodum in nostra pecunia, circumscripta est, cum aliquando istud ad feminas transseat, quae in feudali pecunia pariter ac in feudis exulant; postremo in successione pecuniae fideicomm. magis ad personas respicitur, ita ut personae, et familia oriundae, eius participes fiant, quantumuis bona immobilia in familia non extent, KNIPSCH. de Fideic. fam. in hac autem potius spectatur feudum, ex quo seu ratione cuius soluitur, ut hinc successio vti in feudum, sic simul in hanc pecuniam procedat.

§. III.

Pecunia feud. respestum ad feudum habet.

Dixi in definitione: pecuniam *ex feudo vel intuitu feudi* solutam vel soluendam esse, si quidem feudalis esse debeat. Quo ipso tamen non omnem pecuniam ex feudo solutam intelligo, quae nihilominus allodialis saepe manet; neque debita ex feudo soluenda eique inherentia ad pecuniam feudalem referuntur, quasi haec expuncta iure feudi censeantur, sed allodiales potius heredes sequuntur. Ut specialius exemplis dicta declarem 1) pecunia *ex feudo vendito redacta est allodialis, non feudum per 2. F. 26. Vers.* Si Vasallus de beneficio; pretium quippe in locum feudi venditi non surrogatur, cui nullibi qualitas feudi indita, nec a Domino quidquam recognitum, quo invito

invito vel inscio aliud pro alio substituere non licet,
COTHMANN. equidem R. 45. n. 19. seqq. feudum ad
 vniuersalia refert cum **MEVIO** Conf. 105. n. 94. in qui-
 bus pecunia vulgo surrogatur rei ex qua recepta est,
 ideoque pecuniae ex feudo receptae feudalem indo-
 lem tribuit; a qua tamen conclusione **MEV.** Conf. 81.
 n. 8. 9. recte abstinet; vniuersitas siquidem ista non
 nisi quorundam DD. opinionibus stabilitur, et si sta-
 bilita esset, conclusio tamen ista a iuris feud. regulis
 aliena non inde sequitur, quod aliud insuper factum,
 videlicet inuestituram et fidei promissionem, requi-
 rit. Neque deinde pecunia ex vendito feudo pro-
 prie dicta *feudalis pecunia* est, quandoquidem semel
 ad allodium redacta quibuscumque cedit heredibus,
 nullo priuilegio feudalibus heredibus in hoc casu da-
 to, quod successionem praecipue illis largiatur.
BERG. T. 1. Conf. R. 860. **HORN.** Cl. 16. R. 36. Ean-
 dem interpretationem applicat **BERG.** T. 1. R. 1082.
 ad pecuniam ex retrouenditione feudi acceptam, quae
 ante inditam ei aliam qualitatem sine dubio naturam
 allodii plene habet, nec contra agentium voluntatem
feudalis fit. Quin tamen conveniri possit, ut istius-
 modi pecunia feudi conditionem sequatur, seu feu-
 dalis existat, dubium nullum supereft. **MEV.** Conf. 81.
 n. 10. et 18. 2) Neque pecunia *vni fratrum in diui-*
sione paterni feudi soluta, feudalii accesenda venit. Ex-
 templo enim fratri separato, vbi pecuniam ex diui-
 sione accepit, eam expendere, dispensare, in vſus suos
 vertere et cognatis tradere integrum est, quoniam
 uummis ipsis, sine hominis aut L. adiumento, nihil
 iuris specialis inhaeret, sed solutorum dominium in
 continent transit, liberamque agendi facultatem tri-
 buit,

buit, adde III. LEYS. Sp. 26. M. Vlt. Iustum quidem est, fratrem pro pecunia, quam a fratre accepit, aliud feudum comparare, cum, hoc sine masculo decedente, ille in vniuersum feudum succedat, adeoque et vice versa, altero prius mortuo, hunc, qui dimidiam feudi aestimationem soluit, illius fortis securitatem vicissim habere et solum succedere tanquam agnatum, aequum sit, iustitia tamen ista naturalis sola et mens partium diuidentium pecuniam non reddit feudalem, sed ex data definitione, aliud quid accedit, oportet. Deinde 3) destinatio pecuniae ad comparandum feudum non magis efficit illam feudalem, quam alia queuis destinatio rei mobilis ad immobilem, eam immobilem reddit, cum facto adhuc seu applicatione opus sit. CARPZ. P. III. C. 30. D. 5. Rechte tamen in D. 6. defuncti heredes ad interesse teneri agnatis ait, quibus promissum est, ut feudis comparandis applicetur, et interesse aestimandum esse ex pretio in emitionem destinato, ideoque illis, qui iamiam proximam succedendi spem habent, exsoluendum esse; ita enim eum interpretor; nam si agnatis nondum spes succedendi affulget, ipsis quoque ad interesse praestandum nondum competit actio; Sed sola cautione de in posterum, casu successionis in persona ipsorum contingente, indemnes eos servando, contenti esse debent: Vbi ergo promissio accessit et pactum, ut certa summa in feuda emenda vertatur, non in sensu CARPZOVIANO supra §. 1. adducto feudum fit, sed hoc nostro sensu reuera feudalis est, et feudal more in ea tantisper succeditur, usque dum feuda ipsa agnatis adquisita sunt. vid. STRVV. in Cent. Decis. quaenam res sunt feud. D. 40. in App. Synt. Eadem

Eadem quoque ratione res comparata est cum pecunia ad extingueda debita feudalia ex pacto destinata. Ad quem modum indicavit *Facultas ampliss. Gryphisw. Ictor: in causa der Geschwister von Crockow contra die Gebrüder von Borck, mensis Julio 1736.*

Qua Grau. VII. Wegen der an dem Herrn N. von defuncto ausgeliehenen 933. ethlr. vermeinen Imploranten daß solches Geld ihnen, als heredibus allodialibus, und Imploraten zustehe, weil diese Gelder keine Lehn-Gelder, als wozu sie per pactum inter agnatos ohne consens des Lehn-Herrn nicht gemacht werden können, also das pactum de anno 1711. et 12. null und nichtig sey; Die Neu-Märk. Cam. G. O. c. 26. lege auch die Nothwendigkeit des Landes-Herrl. consensus gnugsam an den Tag, und releuire nicht, daß solcher consens post mortem testatoris von deductis gesuchet und erhalten worden: Alleine, da nicht die Frage: Ob diese Gelder wirklich Lehn-Gelder und zu einem Stamm-Lehn gemacht worden? wohin der Imploranten rationes gehen: sondern, ob nicht Imploranten, propter geminatum pactum de Anno 1711. et 12. mit defuncto getroffen, daß die Glieder zu Abführung der Lehn-Schulden solten angewendet werden, an solche Gelder ein ius per pactum erhalten, daß heredes allodiales ihnen solche Gelder zu dem indigirten Behüff lassen müssen, und dann solche intention der Imploranten genugsam gegründet, indem implorantes von der Ansprach sich nicht anders liberiren können, quam exsoluendo ipsam pecuniam, quae in feudi emtionem, oder, quod perinde est, in exsolutionem de-

bitorum feudarium, (ob pactum praecedens, wozu
sie keinen Lehn- Herrl. consens bedürfet, und nicht
angeführet, wrum solches geminatum pactum in-
ter agnatos nicht gelten können,) collocata erat, ea-
que tota agnatis cedit et acquiritur: So hat man
dieses grauamnis wegen bey der sententia contra
quam es lassen müssen. Qua grav. VIII. So ver-
meinen zwar imploranten und deducentes, daß, weil,
wegen des bey imploraten stehen gebliebenen Capi-
tals, von den Pfand- Schilling für Büdow, Tessen-
dorff und Falckenburg, defunctus Zinsen bekom-
men, es als ein mutuum anzusehen, und ihnen als
allodial Erben solches zukäme, das pactum aber de
Anno 1711. hier so wenig was reueuiren könnte, als
der ex post facto darüber erfolgte Lehn- Herrl.
Consens, angesehen solcher vorher gehen müssen,
wann Imploraten dieses Budowischen Postes als
Lehn- Folger sich anmassen wollen: Wann aber
eben das fundament und ratio decidendi bey dieser
post zu attendiren, was bey dem praecedente gra-
uamine angeführt, und defunctus das pactum mit
Imploraten gerroffen, daß dieser Post bey ihnen ste-
hen bleiben, und das Lehn- Gut Wutzig damit ein-
gelöst werden sollte: so hatt defunctus gar nicht
von solchem Capital nach Gefallen disponiren kön-
nen, verfolgl. heredes allodiales, die das pactum zu
halten verbunden, geschehen lassen müssen, daß der
Post quaest: zu den ex pacto unter sich beliebten
Behuff, zur Bezahlung der Lehn- Schulden oder
reliution des Guthes Wutzig angewandt werde:
wozu denn kommt, daß der Lehn- Herrl. Consens,
danechst erfolget, wievor nach defuncti Tode, wel-
ches

ches aber nach der N. M. C. G. O. c. 26. ver-
stalt um so viel mehr geschehen können, als in obli-
gacione v. 30. Aug. 1712. contrahentes solchen zu su-
chen sich vorbehalten haben; Solchem allen nach
Das grauamen unerhebl. etc. Porro 4.) pecunia ob-
euictum praedium a Domino data, nec feudum, 2. F. 25.
nec feudalis est. Pecunia certe numerata naturam
suam non mutat, neque in feudalem simpliciter
transformatur, nisi haec qualitas aliunde ei impona-
tur. Denique 5.) nummi, qui praedio ob debitavendi-
to, consentientibus Domino et agnatis, ex pretio super-
funt, post solutionem aeris alieni, ex dictis argumentis
feudales non redduntur.

§. IV.

In definitione feudalis pecuniae non distinx*i*n- Non interest
ter pecuniam iam ex feudo solutam et soluendam. foliaturne
De hac non adeo dubitauerit quispiam, quin, si duo- an foluenda
bus, e. g. fratribus, in diuisione feudit*a* secum conue- sit.
nerit, alterum solum Feudum possidere, alterum ve-
ro certam pecuniae quantitatem, quae dimidium pre-
tii fundi, scil. suam portionem dimidiā ex feudo,
constituit, eamque in usuris quotannis soluendis ac-
cipere, quantitatem ipsam vero perpetuo feudo in-
haerere debere, pecunia sit ex pacto tacito feudalis
iudicanda et soli succedant agnati *COTHM. P. I. R. 8.*
Namque ita in communione quodammodo fratres
mansisse videntur, vt alter feudum tenens, alteri re-
dituum partem in usuris expendat; quam commu-
nionem semper perpetuari posse vi pacti, etiam in
praeiudicium herendum, nullus dubito, adeoque, alte-
rutoru sine mascula sobole mortuo, superstitem ple-
num sine onere consequi possessionis fructum, per-

fatus sum; ne feminis quidem tunc admissis, si frater,
 vñras capiens, relictis filiabus decessit; alter siquidem
 frater, possessor feudi, cui sors inhærebat, nulloque
 non tempore ex pacto inhærerere debebat, cum praediu-
 dum haec tenus communiter videatur, iam
 defuncto fratre, solus illud tenere incipit, inque com-
 moda et onera fundi succedit, feminæ autem feudo-
 rum incapaces communionem continuare, vñras-
 que, ea propter solutas, amplius petere nequeunt,
 vid. LYNCK. c. Diff. 28. Si pecunia vero ex feudo
 soluta est, ab omnibus propemodum ea feudalis esse
 negatur, quibus omnino calculum meum adiicio, ad-
 dicta saltē limitatione, nisi semel fuerit pacto feuda-
 lis efformata, clausulaque addita, vt naturam feuda-
 lem extire et deponere nunquam debeat, quo casu
 ad solos masculos pacientium transit; defuncto au-
 tem domino pecuniae sine masculis, vel in feudum,
 vnde profecta erat, reuertitur, vel si illud non am-
 plius in familia extet, more feudali ad ceteros agna-
 tos transfertur; his omnibus, denique mortuis, ab
 ultimo possessor aequi libere alienatur, vti fidei-
 commissa familiae, ad solos masculos restricta, ab
 ultimo agnato ad quoscunque extraneos, feminis
 praeteritis, transferri possunt, STRYCK. de Iure
 Succ. ab I. D. 7. c. 2. §. 9. et Cautel. Testam. c. 21.
 M. 2. §. 23.

§. V.

Ut tamen si-
 at, accedere
 debet vel
 Lex,
 vel
 Consuetudo.

Quo vero ab alia quavis allodiali re pecunia, in
 feudalem transformanda, separetur, necesse esse, dixi,
 vt qualitatem istam ei indiderit Legis cuiusdam san-
 ctio, quam alicubi vigere, e. g. in Pomerania,
 de qua infra vberius, nouimus. Eundem valo-
 rem

rem haberè consuetudines, quem LL. indubium est, modo consuetudo iuste probetur, quam sufficienter probatam crediderim, si rescriptum vel attestatum è Cancellaria Principis eiusque nomine afferatur, in quo consuetudinem, e. g. pecuniam in certo casu tanquam feudalem iudicandi, inualuisse et ita in casibus obuenientibus, in suo territorio obseruatum fuisse affirmatur, quamvis LYNNCKER c. l. §. 27. infine, istius modi testimonium, quasi ad narrata petentis saltem impetratum, et in his, quae sunt facti, facile etiam a Principe errari possit, a specialiori probatione liberare neget. Si enim iudici testimonium de negotio, coram suo iudicio gesto, perhibenti, creditur, BÖHMERVS T. II, P. I. R. 164. n. 11. et R. 174. n. 10. P. II. R. 1045. n. 7. et R. 1068. n. 10. quidni Principi, de moribus, in sua ditione consuetis, e ministrorum suorum consilio, qui optime consuetudinum scientiam ex ipsis rerum argumentis sibi comparasse creduntur, testanti, magis fides erit habenda, saltem ad effectum, ut probaturus ampliore probatione supercedere et in alterum onus probandi, errorem hic intercessisse, reiicere possit. Maxime autem usitatum et ubique iustum medium pecuniam feudalem efficiendi est pactum, idque vel tacitum, ut in casu, quem in §. praec. de fratribus diuidentibus allegauimus, vel expressis verbis initum, de quo hic imprimis solliciti sumus.

§. VI.

Omnia pacta, quae non laedunt honestatem, pie-
tatem, nec contra bonos mores sunt, licite iniri pos-
se et per se obligare, principii instar nobis esto. Hinc
fuit 1) alterius cuiusquam approbationem et confir-

vel
Pactum.

Confectaria
e pacto in pe-
cuniam feu-
dal, redun-
dantia.

mationen, e. g. Superioris, non desiderari ad obligatiōnem magis firmandam, quae iam ante indissolubilis, firma et inconcussa fuit; 2) de pecunia ita pacisci licere, vt certa qualitas et iura ei adiificantur, secundum quae aestimanda sit, ac proinde ad quosdam duntaxat eius dominium pertineat, aliis, quibus sine istiusmodi pacto proprietas adquisita esset, remotis; adeoque 3) pecuniae, ex feudo oriundae, qualitas ista accommodari et determinari possit, vt agnati soli ea vtantur, HORN Cl. X. R. 19. BÖHMERVS T. I. P. II. R. 85. n. 27. eique si deficiant, in quorum fauorem soluenda erat, siue soluta, feudalis esse desinat, et in feudum reuertatur, vnde nata est, 4) Sicuti omnia bona, etiam futura, in feudum offerri possunt, ita quoque pecuniam, quounque modo agnatis ex feudis exsoluedam, vel quae quavis ratione in futurum ab iis acquireretur, feudorum emtioni destinari posse et sic feudalem esse, iuri congruere, BERGER P. I. R. 891. 5) Principis consensum vero, vt in feudo pecuniario, ad hanc qualitatem feudalem inducendam, non requiri, vti defendit nobiscum MÜLLER in Pr. March. Ref. 31. n. 19. 6) Eodem tamen modo, quo haec qualitas intexta est, retexi, atque pecuniam, consentientibus iis, quorum interest, reformari et hereditariam reddi posse, absque villa Dominialis cuius superioris imploratione et permissione, quae in pecuniario feudo exigitur; vbi, agnatis etiam possessori facultatem liberrime de eo statuendi permittentibus, Domino, a cuius inuestitura dependet, inuito, non infertur praeiudicium, ideoque filiae in eo succedere nequunt, quamuis agnati, datis litteris reuersalibus, id voluerint, BERLICH. Dec. 38. 7) Porro, ex ratione, quod padum

paetum pacientes solum teneat, consequitur, omnibus feudalibus heredibus deficientibus, ad Dominum pecuniam non deuolui, nisi ei quoque pacientes prospexerint, vnde actio ei omnino adquiritur, prout euicit BÖHMERVS in Diff. de Iure ex pacto tertii quæstro. Aut si conuentum, pecuniam nullo unquam tempore a feudo separari debere, quo casu, aperto feudo, Domino simul accrescere, facile elucebit; 8) nec feloniam quadam amitti; aut 9) lite super hac pecunia mota, iudicem feudalem cognoscere; sed 10) potius ex pacientium, aut judicis ordinarii, sententia quaevis decidi dubia; et sic 11) perperam a pecuniario feudo ad feudalem pecuniam argumentum trahi.

§. VII.

Explicatus hic quaedam, in §. praec. praecise di- Num Domi-
cta, repeterem non abs re erit. Quaeritur hinc: 1) do- nus, feudo fe-
minus ne cum feudo, quod ob feloniam ei aperium est, feloniam amissio,
pecuniam feudalem ex eo solutam vel soluendam, defuncto cuniam ca-
eo, qui pecunia illa hacenus usus fructus est, iam capiat? piet?

an feudalis esse destinat? Non generali responsione
quaestione dirimi posse, puto. Fateor, in exem-
plu supra de fratribus diuidentibus dato, alteroque
fratrum usuris annuis contento, Dominum, feudo fe-
lonia commisso, vel communionem istam continuare,
vel fratri eiusque descendenteribus masculis debitam
feudi dimidiam aestimationem exsoluere teneri, fra-
ter enim, qui crimen in Dominum admisit, alteri
suo delicto iniuriam inferre, Dominus vero iustam et
legitimam, alteri fratri debitam, portionem ex alieno
delicto simul subtrahere nequit. Ideoque onus
illud, feudalem pecuniam soluendi, seu quotannis
usuras

usuras subministrandi, tanquam possessio feudi, cui
 propitio iure inherent, subire; usufructuario tamen
 pecuniae, sine masculis decedente, eius cognatis, qui
 communionem continuare non valent, quidquam ex-
 soluere amplius non cogitur, et ita per consequen-
 tiā pecuniae feudalī dominus euadit. Si autem
 forsitan fratri illi portio sua expensa est, hoc postea de-
 functo, Dominus pecuniam istam tanquam feudalem,
 quantumuis in familia extent paecta de pecunia, in ca-
 su, quo alter alteri certain summam exsoluit, in feu-
 dum reducenda, frustra repetit, quod paecta, inter
 alios inita, tertio nec nocent nec profundit. Ipsa pecu-
 nia ceterum non desinit esse feudalī, sed proximo
 agnato interea cedit, usque dum feendum a Domino
 ad agnatos innocentes et criminis inscios reddit, ac
 cum pecunia consolidari potest. Sic in aliis casibus,
 vbi agnati summam quandam, ex feudo solutam, in
 illud recisuram stipulantur, Dominus, aperto felonī
 feudo, non magis ius in illam ex pacto alieno sibi
 arrogare, quam pecuniam, ex destinatione feuda-
 lem, petere potest, ex iure eius, qui felonī se-
 polluit, pecuniaque ista haec tenus usus fuit, cui inte-
 grum potius fruendi ius manet, et mortuus vel ad
 filios, vel ad agnatos ceteros, secundum paecta, deuolu-
 uit. Quando autem pecunia feudalī in feendum iam
 reuertit, et tunc demum felonī commissa, cum feu-
 do ipso quaevis emolumenta insimul Dominum se-
 qui, tanquam possessorem fundi, non quod primario
 eius quoque utilitas a pacientibus quaesita et pro-
 posita, in aprico est. §. VIII.
 Ex definitione, in qua feudalem pecuniam in
 feendum

An in feu-

feudum recidere diximus, noua 2) nunc enascitur dum aliena-
 quaestio: *Quid si ergo ante feudum alienatum, quam tum recidat
 pecunia in illud reuerterit, manet ne feudalis?* Mihi ^{pecunia}
 quidem ^{feudalis?} feudalis manere non videtur, tum quod
 mens pacientium ad alia, quam quae in pactis no-
 minata, et ad quae restricta sunt, detorqueri iuste
 nequit; tum quod sibi potissimum suaequae familiae,
 non tertio consulere voluerunt, qui tamen alias piae-
 ter spem lucrum istud capturus, familiamque, cuius
 gratia pacta sunt inita, a perceptione pecuniae
 perpetuo esset exclusurus, si in alienatum feu-
 dum reuerteretur. Decedente ergo possessore
 pecuniae, ad cognatos et heredes illam tan-
 quam hereditariam transfire puto, ceteris agnatis re-
 motis, quibus eam lucrandi spes tunc demum afful-
 sisset, si in feudum recidisset, quo cessante casu, ex alio
 capite petere eam nequeunt. Quando vero sine re-
 spectu ad certum praedium pecunia feudalis inter
 agnatos pacta et determinata fuit, nullo quoque mo-
 do, omnibus licet feidis alienatis, familia defrauda-
 tur ista pecunia, sed more feudalii agnatis solis relin-
 quitur atque cedit, quo tamen casu maximopere cum
 pecunia fideicommissaria coincideret.

§. IX.

Non priori similis est decisio, *vbi nouum emitur* An in nouum
feudum, illudque in prioris locum surrogatur, ac iure emtum?
antiqui conceditur. Ita enim qualitates prioris insi-
 mul hoc induit, naturamque sequitur ex pacto agna-
 torum et inuestitura Domini, et hinc, pecuniam feud.
 feudo isti etiam accrescere, oportet. Secus tamen
 in casu pronuntiandum, quo simpliciter nouum feu-
 dum comparatur, in quo agnatis nullum ius, nulla
 fac-

successio, nullum adgnationis priuilegium adquiritur, et si praedium pro pecunia, ex aucto feudo vendito redacta, comparatum sit, ideoque frustra de pecunia feudali in feudum recidua disputatur et quaeritur. Taceo, mentem pacientium ad feudum, vnde pecunia soluta fuit, maxime directam fuisse, quo rerum statu mutato, paetum ipsum quoque mutationem subit, et ad alia non cogitata ne quicquam extenditur. In haereditariam proinde tunc isthaec pecunia veritur, et pleno iure de illa possessor pro lubitu statuit.

§. X.

Solutae pecu-
niae feud.
cautio non
requiritur.

Vltimo loco quaedam adhuc de *cautione monē-*
bimus. In feudo pecuniario exigit quidem STRYCK.
in Ex. I. F. c. 4. qv. 24. illam a Vasallo, cui ipsa pecu-
*nia data fuit, de eadem quantitate, in casum finiti feu-*di, restituenda. Quam tamen a LL. nullibi requi-**
stam, non necessario praestandam esse, et, feendum abs-
que illa optime subsistere, puto; cautio liquidem ante
non petita, vbi res iam perfecta et consummata fuit,
frustra postea petitur; et sic I Ctos Helmstad. in eius-
modi casu respondisse, a LEYSERO, Praeceptore olim
meo, nunquam satis deuenerando accepi. De pecunia
nosta feudali idem sentio, cuius possessor, si semel
solutam ex feudo acceperit, onere isto, vt cautione
aliqua corroboretur, securitasque eo nomine adgnati
praestetur, ulterius grauari non debet, nisi forsitan
postea ille eam dilapidare, et sic res in aliud statum
peruenire incipiat. Si prodigus tamen pecuniam
abliguriat atque consumbit prius, quam cautio pe-
ti potuerit, heredes eius allodiales adgnatis ad id,
quod interest, tenentur, seu tantundem, quod defun-

Etus

Etus perdidit, restituere obligantur, quibus facta illius praetare competit. In altero casu, quo viu-
ras solum ex feudo quis capit, quaestio est Domitia-
na: an harum quoque causa cautio sit interponenda?
cum damnum metuere possit nemo, sorte in pre-
dio retenta.

C A P V T I I .

DE

IVRE, QVOD CIRCA PECVNIA M
FEVDALEM

IN POMERANIA OBTINET.

§. I.

Haec, pro instituti ratione, praemittere in genere li-
buit. Quae, si exigamus ad LL. Pomeraniae, non
vbiique per omnem Pomeraniam eadem obtinere, Juri commu-
nici quidem subiacent Po-
meran. seuda.
deprehendemus. Certissimum equidem in Pomer-
ania principium habetur: vbi deficiunt iura specialia
Prouincialia, ibi ius commune succedere, MEV. *Conf.*
38. n. 26. et 100. Conf. 44. n. 76. sub quo intelligi ius
Longobardicum, non Saxonicum, hodie non adeo
ambigitur, quamuis olim circiter an. 1696. sqq. PETR.
de RAVENNA, ICtus Italus, et IO. KITSCHERV
Poeta Misnicus, Professores Gryphisw. a BOGISLAO
X. constituti, plura moliti sint aduersa, extranea iura
Nobilibus obrusuri, dum iste omnia ad amissim i.
Comm. Longobardici, hic vero, in primis simultaneam inuestituram ad i. Sax. normam redigere ten-
tabant. Ast Nobiles Pom., veterum institutorum
ac morum admodum tenaces, prorsus haec declina-

runt, quin potius ut in subsidium saltem Longobardorum. ceu communia iura vocentur, et, vti ex publicis, Principis et Statuum auctoritate editis, documentis appareat, feuda sua ad eorum normam iudicentur, permiserunt. Vid. inter alios COTHM. Vol. 4. R. 19. n. 21. Id quod et Ducis PHILIPPI II. notabilis decreto in causa Deuitiorum de Ao. 1609. §. Sole te diesces rc. item Ordin. Dicast. P. II. T. I. §. 7. nec non S. R. Tribunalis Decisionibus, ipsaque Praxi quotidiana, satis superque consolidatur. Fallunt, itaque ICti Ingolstad. T. III. Conf. Germ. 22. et 54. aliique extranei, utp: SCHVRFFIVS, PFEILIVS et RITTERS-HVSIVS Iuri Saxon. Feud. primas partes in Pomerania deferentes; quibus nostrates ut CHEMNITIVS in Conf. inter MEVIANA 45. n. 148. seqq. COTHM. Vol. I. R. 27. 28. VENTVRA de VALENTIS in Parth. litig. L. 1.c. II. n. 2. P. B. GERDES. in D. de Norma et ord. iudic. caus. feud. c. 2. n. 27. ex ase satisfecerunt.

§. II.

Ad ea tamen pecunia feudalis non generaliter est aestimanda.

Referunt h
istoria huius
pecuniae,

Quandoquidem tamen singularia iura in Pomerania, quae maxime et primo loco attendi fas est, M E V. C. 44. n. 71. item: die Königl. Instruction, wornach die Königl. Regierung in denen Lehns-Affaren, und deren expedirung sich zu verhalten, de 1696. GERDES. c. l.c. 2. n. 17. 18. quoad pecuniam feudalem, sunt recepta; ea vero, pro diuersis terrarum tractibus, discrepant. Per partes itaque ibimus et singularium ditionum mores sigillatim dispiciemus. Videlicet Pomerania, olim, aequae ac hodie, diuersis parebat Ducibus, alii Stettihensi, alii Wolgastensi imperabant Regionibus, qui in commune

mune consulebant, atque secum, quae in suis quique territorii Status consilia inierant, communicabant, quaeque in vniuersa terra sua postea valere iubebant. MEV. P. V. D. 247. n. 2. ibique alleg. verba *Recessus Wolg. de 1606.* et in *Conf. suis passim.* In alias interim partes saepius diuertebant alterutrius Ducis Status et Consiliarii, vt inaequalia inde in alterutro Ducatu inualecerent iura; Wolgastanis tamen, quod obiter obseruo, in conseruandis antiquis et patriis moribus, multo curiosioribus et sollicitioribus. MICRAEL. L. 5. n. 21. MEV. in alleg. Dec. et Conf. 45. n. 17. 18. Exemplum inaequalium istiusmodi iurium e pecuniae feudalis historia desumere licet. Indiscriminatim olim hac in re ius commune sequebantur Pomerani, a quo descendendo jam dudum in Rec. Prou. Wolgast. de Anno 1595. den 12. Apr. in fin. deliberarunt; vt verbis recess. vtar: *Wie mit Bestande das Geld, so für Lehn-Gücher genommen wird, wiederum zu Lehn zu machen?* sed nil certi definitum, quamquam et istaec consultatio easum magis feudi pecuniarii, qui a nostro scopo est alienus, respicere videtur. Donec tandem in *Recessu Wolgast. de 1606.* d. 7. May. s. *Als sonst ic. communi Ducis et utriusque Prouinciae Ordinum placito conuentum sit, secundum praeceptum Iuris Feud. communis, huiusmodi pecuniam manere debere allodialem, pactis vero naturam eius mutari posse.* Et cum maxime in controveriam veniret: num ad id perficiendum Principis etiam specialis requirendus sit consensus? re rectius perpensa, in negantem demum sententiam itum, et, absque illo recte pacta iniri, permisum fuit; vti ipsa verba, quae hoc adducere operae pretium est,

clare innunt; Als sonst die Lehne dadurch öf-
ters mit Schulden beladen und geschwächt wer-
den, wenn ein Bruder dem andern Geld heraus-
giebt, dasselbe allodial wird, und nicht wiederum an
die Lehne fällt: so haben wir uns mit der getreuen
Landschafft dahin vereinbahret: im Fall Vergle-
ichung unter Brüdern und Beftern getroffen wor-
den oder seyn, daß solch Geld, damit einer von dem
Lehn abgekauft, wiederum an die agnaten, oder
Brüder, wenn der abgehandelter keine männliche
Leibes-Lehns-Erben hinter sich verläßt, fallen soll-
te, daß solche pacta valida seyn, unangeschen wenn
solch Geld gleich von uns nicht zu Lehn empfangen.
A qua obseruantia tamen discessum fecerunt Duces
ac Status Sedin. regionis, qui eiusmodi pecuniam
feudalem esse voluerunt, nullis licet interpositis cau-
tionibus; prouti e Conclusis Sedin. Tit. II. Qu. 6. elu-
cer: Wenn also durch diese oder andere Gelegen-
heit aus den altväterl. Lehnern gewisse Summen
Geldes erhoben, ob dieselben Lehn bleiben, oder Le-
hen Art und Eigenschaft behalten, auch hinwiede-
rum an Lehne angewendet werden sollen, also und
dergestalt, daß die Agnaten und Lehns-Beftern die
gesamte Hand daran haben und behalten können?
Conclusum: daß solche Gelder Lehn bleiben, und
Lehns-Art und Eigenschaft behalten, auch wo
immer möglich, hinwieder in Lehne angewendet
werden sollen, also und dergestalt, daß die Agnaten,
Brüder und Lehns-Beftern die gesamte Hand
daran haben und behalten können. Cui sanctioni
optime conueniunt consecutionis loco posita verba
qu. 10. Das (solcher Gelder wegen) besonders alle
dispo-

250

dispositiones, tam inter viuos, quam mortis causa,
hierinnen nicht statt finden. Quo tamen securitati
fratrum vel agnatorum magis consulatur, ex praec-
scripto Conclusi 7. cauere debet is, cui debetur, ante-
quam actu ipsi solutur, vel fideiussoribus vel bonis
immobilibus, in ea Provincia, quorum pecunia trans-
lata sitis, se istam pecuniam aliis, feudis comparandis
destinaturam, suae naturae relieturum, nec in praeiudi-
cium agnatorum quidquam immutaturum esse; sin
contra, pecunia in Provincia maneat et collocetur,
cautione ipsum grauandum non esse, ibidem iubetur.
Nimis itaque liberaliter, translationem huius pecuniae
extra Provinciam in Pomerania interdictam esse,
perhibent COTHMAN Vol. R. 43. CARPZ. P. III.
C. 38. Def. 1. n. 15. Tenacius tamen Wolgastani
in haesere praefato Recessui et priscae consuetu-
dini, ac, sine pacto pecuniam ex feudo solutam feu-
dalem esse, noluerunt; quemadmodum Consiliarii
Ducis Wolgastani in subiecto monito mentem suam
hac de re declararunt, sequentem in modum: In
Land-Tags-Abschied de A. 1606. hatt sich der
Landes-Fürst erklähret, daß solche pacta, daß das
Geld, so aus den Lehnern kommt, in den Güthern
bleiben soll, es seind dieselben gemacht, oder werden
gemacht, valida seyn sollen, und daß es nicht nöthig
solches Geld zu Lehn zu empfangen; da nun die-
ses also von dem Landes-Fürsten und Landschafft
beliebet, wäre der pactorum soweit dieser articul
von dem Landes-Fürsten und Landschafft beliebt,
nicht nöthig.

§. III.

Hic autem scrupulus, qui multos torquet, sese Removentur
exsistit.

dubia contra exserit, quid Consiliarii Wolgast. intellectum velint
 verba moni- per verba: Da nun dieses also beliebet, wäre der
 torum Wol- paſtorum soweit nicht nöthig. Vnde forsan elici
 gasti, mota, posse videtur, hoc ipso Consiliarios subſcribere ſenten-
 tiae Sedinenſium, qui quod hodie amplius pacto ad
 id, vt pecunia efficiatur feudalis, nequaquam eſſe
 opus ſtaturunt, cum Princeps ſemel iam conſenſum
 ſuum accommodarit, quod ſeit. per pactum iſtius-
 modi pecunia fieri poſſit feudalis. Sed contorta haec
 interpretatio ratione ſua et nexu omnino deſtituitur;
 verba potius prima moniti clare obſeruantiam Rec.
 Wolgast. inuoluunt, et ne posterioribus ſint contra-
 ria, ita ſunt accipienda, ut respiciant ad verba vltima
 iſius Conclusi 6. all. Also und dergestalt, daß die
 Agnaten, Brüder und Lehn-Bettern die gesamte
 Hand daran haben und behalten können. Quae
 verba iſum ſenſum prae ſe ferre videntur, ut pecu-
 nia ſimul a Princepe per renouationem, iure ſimulta-
 neae inueſtiturae, recognosci debeat, et hinc dupli-
 cato opus forſan ſit, altero cum Agnatis, altero cum
 Princepe, vti lure Saxon. ſecundum CARPZ. P.3. C.30.
 D. 2. n. 45. requiritur. Verum cum iura ac priu-
 ilégia Pomeraniae citerioris non tantum laxiorem, in-
 titutu requirendi conſenſus Domini, agnatis de feudis
 ſuis ſtatiundi, atque aës alienum in iis contrahendi,
 quam quo Vasalli vltioris Pomeraniae gaudent, in-
 dulgeant poreſtatem, ſed eo ipſo quoque, ſi nouum
 pactum cum Princepe de recognoscenda illa in feu-
 dum per ſimultaneam inueſtituram accederet, pecu-
 nia illa, vti ſupra monuimus, proprie non maneret
 feudalis, ſed in feudum pecuniarium degeneraret,
 proinde Consiliarii Wolgastani ad ea verba monent,
 hoc

hoc pacto cum Principe, scil. de recognoscenda ab eo ista pecunia, hic locorum non esse opus, quandoquidem Princeps iam vna eaque perpetuo valiture vice consensum suum interposuerit, de quo demeo impetrando vasallus haud debeat esse sollicitus. Breuiter, verba: **so weit**, restringuntur ad casum, si pecunia per pactum facta sit feudalnis, et tunc, **in so weit**, non opus est pacto, solch Geld a Principe zu Lehn zu empfangen, sed absque consensu Principis, ex nudo pacto et contrahentium definitione, sit feudalnis.

§. IV.

Obrogauit autem Elect. Brandenb. glorioiss: In Pomerania vltiori mem. FRIDERICVS III quodammodo Conclusis Seddin, in nouissima Confir. Feud. vlt. Pomer. de A. 1694. mutatio quædam facta.
T. II. §. 6. arque ibidem diuersitatem praxeos Pomeraniae vlt. et citer. amico distinctionis foedere conciliare annis fuit; distinguit nimirum: Vasallus ne citra onus feudo imponendum pecuniam ex allodio Conuasallo suo soluat, quo casu pecunia manere allodialis sanctitur, nisi pacto aliter conuentum; an feudum ex solutione huius pecuniae sit imminutum, seu onus ipsi feudo inhaerescat, e. g. Si vasallus inopia allodii laboret, et sic ad satisfaciendum conuasallo suo aes alienum conflare, ac feudum eius nomine hypothecae nexus obligare teneatur. Quo casu feudalem omnino naturam retinet. En verba ipsa Constitutionis: Wann nun durch solche Theilung oder auch einen Verkauf, und andere dergleichen Tiel, aus den Alt und Väterlichen Lehnern gewisse Summen Geldes erhoben, und unter den theilenden, oder in den Verkauf cosentirenden Brüdern oder Vetttern dagey pacisciret und bedungen worden, daß solch Geld

D

Lehns-

Lehns-Art und Eigenschaft haben und behalten, auch hinwieder an Lehn angewendet werden sollen, so muß denen Agnaten die gesamte Hand so wolan den Geldern, als den aufs neue davor angekauften Lehnzen verbleiben. Geschehe es aber, daß wegen Abfindung des Brudern oder Lehn-Bettern eine Anleihe aufgenommen, und das Lehn davor hypotheciret werden müste, so seyn die Gelder, welche der Lehn-Better oder Bruder solcher Gestalt empfangen, vor Lehn zu achten, obgleich kein paetum hizsalls hinzugekommen. Ad quam normam hodiensem ibidem iudicatur. E contrario, in citeriori, autem prisco mori insitetur.

in citeriori
autem prisco
mori insitetur.

Quae hic obstant, cl. diuinatur.

MEVIVS, viuum olim patrii iuris Protocollum, in Conf. 61. n. 8.9. Nec pecunia, ait, et si fratri a fratre ex feudo soluitur, vel huins causa soluitur, feudum est, aut pro feudo habetur, nec in feudi locum ex se succedit; erronea est opinio, in feudis pretium loco rei succedere, sed tantum, quia inter Fratres conuenit, qua ipsosmet ex sua voluntate legem accepit talem, quae inter eos seruanda est; Voluntas pacientium vniqa est et vera causa, cur pecunia ex feudo redacta, feudum quidem non fit eius tamen ius iuxta conventionem sequitur. Neque obstat sibi idem in P. VII. D. 106. quam pro contraria parte, sat insulse, a iuris patrii ignaris, allegatam fuisse, nouimus, quippe quae non agit de pecunia ex feudo, sed pro feudo soluta, quae tamen naturam allodialem

ex

ex pacto, cum Principe inito, adipisci potest, perinde ac illa, ex conuentione cum agnatis, naturam feudalem induit, quae in feudi emtionem vel exsolutionem debitorum feudalium destinata est, quae tota agnatis cedit ut supra euictum. Nec denique obstant quorundam extraneorum ICtorum asserta generalia, e. g. RHETII, in *Comm. Jur. Feud. ad Text. I. F. 8. p. 320.* ubi scribit: *Hoc ita publica Statuum Provincialium placito et Dni territorialis consensu statutum esse.* it. LYNCKERI, in *D. De Feud. Pecun. §. 26.* HORNII, in *J. Prud. Feud. C. 4. §. 26.* TORNOVII, in *Tr. de Feud. Meclenb. Secf. 4. §. 6. 322. in fin.* et aliorum; quippe qui restringendi ad Praxin Pomeraniae ulterioris. Quemadmodum etiam nuper ad quaestione Lieut. von BYGENHAGEN peculiari responsu decidit A. Facultas iuridica Gryphisw. sub d. 8. Mart. 1732.

§. V.

Restat adhuc excutienda notabilis Quaestio de pecunia dotali, sororibus ex feudo soluenda, inque patria nostra admodum frequens, multisque dubiis inuoluta. Num ista quoque pecunia naturam pecuniae feudalis eiusque nomen mereatur? Quam quidem negatiue decidendam putamus, quoniam merum saltem debitum est feudale, feudo adhuc inhaerens. Notum siquidem est, antequam nuptiae fuerint reuera secutae, dotem non deberi, et sic cum ipso feudo hanc pecuniam adhuc vnitam esse, ita, ut partem potius feudi, quam pecuniam feudalem ex feudo soluendam eosque constituat. In debito enim con-

Quid dicent
dum de pe-
cunia dotali?

Hec ante-

nuptias conditionali, pendente conditione neque cessit neque venit dies, et sic nihil iuris in eo sibi quisquam assertare potest, l. 213. de V. S. I. 44. §. fin. de Condit. et Dem. l. 15. 42. De O. et A. Ex quo sequitur, filias vel sorores, cum dotem ante consummatum matrimonium ne ex feudo quidem exigere queant, tantum abesse, ut eam ad heredes allodiales transferant, quin potius in feudo apud successorem cum feudo ipso restare; vt late deduxit et argumenta contraria refellit RAVCHBAR in Quaest. Jur. Ciu. et Sax. P. I. Qu. 38. Idem quoque in Pomerania utriusque Regiminis obtinere, ex Conclusis Sedin. eorumque Monitis Wolgast. et Constitutione Feud. ult. Pom. paucis probabimus. Nimurum, dos filiabus nobilibus ex feudo debita, si, votis coniugalibus non nuncupatis, vita exceperunt, non heredibus suis, et si re uera nomen feudo inhaerens fuerit, sed possessori huius cedit, et cum isto consolidata manet, haud admissis sororibus, ne eo quidem casu, vbi ob multitudinem liberorum modica fuit constituta dos; contra ea, quae Dn. G. G. GERDESIVS in Diff. de Debitis ex feudis praecepit Pomer. soluendis, sub praesidio V. C. KRESSII habita, §. 28. p. 50. assertit, vbi Mouitum ad Concl. Sedin. 13. T. 3. tanquam sententiae suae consentaneum, perperam allegat, et, sub adducta exceptione n. I., morientis portionem ceteris accrescere, putat. En ipsa verba Moniti ad Concl. 5. ex quo thesin, ante positam simul firmabimus: Wann den Jungfern die Aussteuer ex feudo verordnet, und etliche stürben unbefreyet, so verbleibt der verstorbener Aussteuer im Lehne, und wächst denen übrigens nichts davon zu. in Monito ad Concl. 13. item affirmatur: Wann die Jung-

Ideoque defunctae heredibus non debetur,

Jungfrauen vor der Hochzeit verstorben, so muß versprochenes Ehe-Geld beyin promissore verbleiben. Consentit die Hinter-Pommersche Lehns-Constitution T. 3. §. II. Verstürbe eine Jungfrau vor Vollziehung der Hochzeit, alsdann darf der aus den Lehnen promittirte, dos nicht ausgerichtet werden, sondern bleibt dem promissorii und in dem Lehne. Monuere hic saltem Consiliarii Wolgast. ad Concl. 5. Weil aber deswegen, weil der Jungfrauen viel, einer jeden Aussteuer geringe gesetzet wird, würde nicht umbillig seyn, daß von der verstorbenen Anteil den übrigen etwas zugeordnet würde, aequitati optime conuenire, ut *aliquid* sororibus superstibus de portione defunctorae addicatur. Quo ipso tamen nec certi quid determinatur, nec de obseruantia huius loci testimonim dicitur, sed tantum aequitati relinquitur; multo minus ergo tota defunctorae portio ceteris sororibus accrescere, constituitur, vt Dn. GERDESIVS autumat. Extendit *Idem* quoque p. 51. assertum suum ad casum, vbi filiae, ratione promissae dotis, renuntiarunt paternae ac maternae hereditati, et loco dotis certa pecunia ipsis promissa sit, ita, vt et haec pecunia, ex transactione debita, ipsis innuptis mortuis, in feudo maneat. At, nisi singularis forsan circumstantiae in lite, cuius assert praeiudicia, obuersatae fuerint, quae renunciationem improbarint, promissam ita dotem, seu potius pecuniam, nouo titulo transactionis debitam, plene filiabus adquiri, existimo. Renunciatio enim iuri suo facta: cum sit loco transactionis, ex transactione vero promissa dos solis heredibus cedat: quia non amplius

conditionale sed purum et ex noua causa debitum nomen est, quod statim peti potest, ne alias forsitan interim, donec matrimonium ineundi copia sit facta, filia necessariis destituatur alimentis: sequitur, pecuniam istam dotalis mere esse allodialis et ad heredes transire nec in feudum recidere. Ciratae Constitutiones autem, de pecunia in feudo permanente sancientes; tantummodo ad innuptas sunt restrin- genda.

Nuptis au-
tem plene ac-
quiritur.

Sine distin-
ctione 1) an
dies veneris?

Et 2) an im-
proles fue-
rint?

Coniugatis si quidem femellis, quoniam conditio iam extitit, sub qua dos debebatur, districte illa est soluenda, et soluta nunquam in feudum recidit. Neque distinguendum puto, 1) an dies solutionis veneris, vel non? Ita enim cum in Concl. Sed. T. 3. concl. 13. legitur: Wann aber eine vermählte Frau, ehe und zuvor die termine fällig, verstirbt, so müssen solche unbetagte und tempore mortis nicht fällige termine, einen Weg wie den andern, ihren Erben abgestattet und entrichtet werden; tum in Constit. Feud. Pomer. vler. c. 1. Wann aber die Hochzeit vollzogen, und die vermählte entweder kurz, oder lang hernach, ohne Leibes-Erben verstirbe, alsdann kan der Lehnfolger die vollenkommene Bezahlung dessen, was in den Aussteuer-pactis verheissen, nicht wegern, ungeacht, zeit des Absterbens, noch nicht alle termine fällig gewesen, weil in diesem Fall der, durch die Hochzeit vollzogenen, Ehe auch dos promissa zu der dasunctae Erbschaft, und folgeinds deroselben Erben, gehöret. Neque 2) sterilesne fuerint vxores, an foecundae? Iterum, mei loco, loquantur ipsa verba LL. quae ex Concl. Sedin.

Sed in c. T. qu. 12. excitabo: *Wann eine Frau ohne Leibes-Erben verstirbt, ob alsdenn dos, welcher aus dem Lehne gegeben worden, hinwieder an die Lehne zurück falle, oder auf andere ihre Erben transmitiret werde?* Conclusum: daß selbiger dos ad heredes ab intestato, wann die Frau kein Leibgeding besessen, verwendet werden könne; utpote quo casu excepto, dotalitium plerumque absorbere dotem sollet. In Pomerania vñter c. l. §. 10. sancitur generalius; *Eine Tochter, so unverhebet oder ohne Kinder versterbet, vererbet den, gus den Lehnen empfangenen Brautschaz und andere emolumenta auf ihre Allodial Erben, und kan nicht praetendiret werden, daß solcher Brautschaz in die Lehne zurück falle.* Miror ergo magnopere, Dn. GERSDESIVM c. l. poemam matrimonio infoecundo, contra LL. clementiam statuere, et, sumimam dotis in feudo relinquendam esse, velle. **ENGELBRECHTIVM** certe citatum idem affirmare, nullibi reprehendere, neque **MEVII** allegatum *Consilium* inuenire potui. Hinc contrarium ei plane sententiam, salua nostra amicitia, sustineo, ac, si filiae nuptiae sine prole decesserunt, dotem apud successorem feudi manere, nego; exceptionem tamen istam, *si in pacis dotalibus hoc expresse conuenitum, quilibet facile admittet.*

§. VI.

Ex vindicata hactenus natura, plerumque citra dictorum paestum allodiali, pecuniae nostrae feudalnis nonnulla colligere consecaria lubet. Sic i) patet: pecuniam istam spectare ad res allodiales, Germ. gehört zum Erbe; quapropter in *Classif. Pom. cit. p. 4. pr. luculento*

dictorum
quaedam con-
clusiones.

lento satis indicio, ejusmodi pecunia, quam frater alteri ex feudo soluere debet, 1) Erbe, dicitur; et hinc
 2) successionem ordinariam, quae in allodio obtinere consuevit, obseruari; 3) Liberae possessorum administrationi permitti; 4) Pacto tamen, inter agnatos inito, fieri feudalem; 5) idque resolvi, vbi pecunia in feudum recidit; non 6) si ad agnatos transmittitur; Cum autem feudum non constituantur, 7) neque consensum neque inuestituram a Domino exspectandam; nec 8) eius nomine feudalem equum praestandum; nec 9) quidquam denique ad seruitia contribuendum esse; add. HERING. *D. de seruitiis Vasallorum. ultor. Pomer. th. 32.* Ceterum tamen, 10) pecuniam illam ex feudo soluendam verum esse debitum feudale, ex feudo ipso soluendum, idque purum, in primis qua pecuniam, quam alter alteri fratri ex divisione feudi debet, sive vñras quotannis soluerit, sive non, maxime 11) priuilegiatis accenseri, aliisque creditoribus anterioribus et vxori quoque, praeferri, ut videre licet ex *Classif. p. 2. et 3.* Denique 12) a pecunia dotali nimium quantum distare.

T A N T V M.

Greifswald, Diss., 1738-Q

ULB Halle
005 360 79X

3

7476

1758, 3 b 4

DE *M*

PECVNIA FEVDALI

VVLGO:

Lehn-Stamm,

IN SPECIE POMERANICA,

P R A E S I D E

AVGVSTIN. BALTHASARE,I. V. D. ET PROFESSORE PANDECTARVM
ORDINARIO,

DIE XXII. IVLII. ANNO MDCCXXXIX.

DISSERIT

MARTIN. GVSTAVVS FISCHER,

GRYPHIS WALDO-POMERANVS.

GRYPHIS WALDIAE,
EX OFFICINA CAROLI HOEPFNERI,
REG. ACAD. TYPOGR.